

Debatt:

120 år av kamp för en fungerande socialpolitik

2 februari 1896 bildades Verdandi arbetarnas socialpolitiska organisation, vi arbetar för social rättvisa och ett samhälle fritt från alkoholskador och missbruk, för gemenskap och solidaritet mellan människor. Redan 1904 antogs Verdandis första socialpolitiska program, detta långt före att något politiskt parti formulerat ett sådant program. Innehållet var tydligt:

- Allmän och lika rösträtt
- Skatt efter inkomst
- Skola för alla
- Rätt till arbete för alla
- Tidsenliga bostäder genom kommunernas försorg

Nu har 120 år gått och mycket har förändrats i vårt samhälle, men tyvärr ser verkligheten för många människor inte ut att förbättras i nutid. Vi har i Sverige länge blundat för och inte velat tala om den fattigdom som faktiskt växer också hos oss. Orsakerna till tystnaden är många: bristen på kunskap är givetvis en, men en minst lika viktig förklaring är vår ovilja att se och erkänna att det finns fattigdom i vårt välfärdsland. Ytterligare orsaker är att det fortfarande finns mycket skam och skuld kopplat till fattigdom, både hos de av oss som tvingas leva i fattigdom och hos det omgivande samhället. Det finns all anledning att tala om fattigdom och hur den ska bekämpas! Fattigdom är inte något som vi ska vänja oss vid, gömma undan eller inte bry oss om. Fattigdom kan aldrig accepteras och är inte värdigt ett rikt välfärdssamhälle som vårt. Självklart ska fattigdom oavsett var den finns – bekämpas! Verdandi har tagit fram en handlingsplan mot fattigdom och social utestängning som underlag för kampen. På samma sätt som orsakerna är mångfacetterade måste också strategierna för att motverka fattigdom omfatta många olika åtgärder på olika samhällsområden. Men det räcker inte med enskilda program och punkt-insatser – åtgärderna måste också utgå från en helhetssyn. Ett väl utbyggt socialt skyddsnet med generösa och generella socialförsäkringar som skyddar vid försörjningsoförmåga och ett jämlikt samhälle är det starkaste skyddet mot fattigdom. Kampen mot fattigdom måste innefatta många olika områden, exempelvis:

- En aktiv arbetsmarknads- och utbildningspolitik så att alla efter sin förmåga ges möjlighet till arbete och egen försörjning.
- Väl fungerande socialförsäkringar som skyddar vid inkomstbortfall på grund av försörjningsoförmåga, byggt på inkomstbortfallsprincipen och med ett grundskydd på en nivå som går att leva på.
- En aktiv samhällsplanering som motverkar segregation i boende, utbildning, kultur, vård, omsorg och arbetsliv och en social bostadspolitik som garanterar rätt till bostad på rimliga villkor och aktiva insatser för att motverka vräkning.
- Lika rätt och möjlighet till god vård och hälsa inklusive tandvård oavsett ursprung och ekonomi.

Vi i Verdandi fortsätter oförtröttligt vår kamp för ett jämlikt samhälle och vårt budskap till samhället och politiska beslutsfattare är alltså efter 120 år. ”Ord och program måste omsättas i handling. Handling är det bästa politiska språket – ett språk som alla förstår”

**Carina Dahl, ombudsman
Verdandi Örebrokrets**

**Ann-Marie Wulfstrand-Byhlin, ombudsman
Verdandi Örebrokrets**